

er jo den Ansvarlige — en saare absurd Driftsplan i Gang, som heller ikke kan vedblive; det tror jeg ikke, saa urimelig, som den er, men der er allerede fket nogen Stade ved, at den har bestaaet i det Aar, den har bestaaet. Naar jeg særlig paataaler disse Egnes Lærv samtidigt med, at jeg er rede til at gaa med til det Forslag, her ligger for, er det, fordi baade Folketællingen i 1880 og Folketællingen nu i Aar har vist 2 Ting, for det Første, at der er en stor Tilstrømning til Byerne og sandsynligvis ogsaa vil blive stor Tilstrømning til de Egne, denne Bane skal gaa igennem, men tillige har Folketællingen bevist, at Befolkningen tiltager i de Egne, der hidtil have været mindre kultiverede, og aftager i de bedre Egne. Nu er det efter min Mening heldigere at søge at drage Folk ud i de Egne, hvor der er noget Arbejde at faae, ud paa Landet, hvor Udviklingsmuligheden er bedst, end at søge at drage dem ind til Kjøbenhavn og Kjøbstæderne. Jeg finder derfor, det er meget nyttigere, at man tænkte paa de Egne, hvor Udviklingsmuligheden ifølge den sidste Folketælling er tilstede, og hvor den, hvad vi kunne sige os selv, maa være tilstede, i Egne, hvor der endnu er ikke saa Lidt at gjøre ved Opdyrning og Kultivering af de Torde, hvoraf vi hidtil ikke have faaet Noget ud. Den høitærede Minister udtaler i sin Betænkning — i det Mindste har jeg faaet det Indtryk — at han baade af Hensyn til dette Forslag og af Hensyn til andre senere Anlæg vilde foreslaa et Statslaan. Det lyder næsten saaledes, at man kunde faae det Indtryk, at det ikke var saa meget for dette Anlægs Skyld, at han attraaede et Statslaan, som af Hensyn til de Anlæg, der forestod. Jeg vil da haabe, at den høitærede Minister vil se over til disse Egne, som jeg her har omtalt, og at han i ethvert Fald vil sørge for, at de faae saadanne Drifts- og Kjøreplaner, at Bænerne kunne gjøre den Nytte, de ere bestemte til at gjøre, og som de ikke have gjort. Nu kan det ikke nytte, at Ministeren kommer og meddeler os, at de give for Lidt i Indtægt, thi det er en Selvpølge; det maa de gjøre med en saadan absurd Plan som den, jeg her har tilladt mig at nævne.

Hvad Entelthederne angaar, vil jeg gjerne tillade mig at fremsøre et Par Bemærkninger. Jeg kan til en vis Grad være enig med det ærede 4de Medlem for 7de Kredts (Høst) med Hensyn til hans Paataale af Expropriationerne. Men jeg skal dog hentelede hans Opmærksomhed paa, at naar han troede, at vi i Sjælland og Fyen have faaet exproprieret efter § 5 i Lov af 10de

Marts 1861, da gjælder det ikke, navnlig ikke for det sidste Anlæg. Det Anlæg i Sjælland, det blev vedtaget i Fjor, er foretaget udelukkende efter Loven af 5te Marts 1845. Men jeg er forøvrigt enig med ham i, at det er en forældet Bestemmelse, og at i hvert Fald § 5 i Lov af 10de Marts 1861 er heldigere, thi efter den saae Grundæterne nogen Indflydelse ved Expropriationen. Jeg vilde have ønsket, at det ærede Medlem vilde have gjort denne Betragtning gjældende i Fjor, og det saa meget mere, som man ikke forlanger en Øre af Kommunerne i de Egne, vi her komme til, og altsaa er særlig gunstig mod de derværende rige Folk. Her kan jeg for saa Vidt sige, at der var mindre Grund til at gaa den Vej, han ønskede; jeg skal ikke have Noget derimod og skal gjerne være enig med ham i, at det var ønskeligt, om vi kunde faae en ny Expropriationslov, men indtil da kan jeg dog ikke skjønde bedre, end at Loven af 10de Marts 1861 er fuldt brugelig. Den har ogsaa staaet i de tidligere Love med Undtagelse af Loven i Fjor. I Fjor var denne Paragraf ikke med, og den er, som sagt, ogsaa udeladt her. — Der er desuden en anden Bestemmelse, som jeg ikke kan forstaa, at den høitærede Minister ikke har medtaget, og det er § 11 i Loven af 10de Marts 1861. Den har staaet i alle de tidligere Love og angaar Haandværkernes Frihed til at bygge og anlægge uhindret af Næringsloven. Jeg forstaaer ikke, hvorfor den ikke skal med her, men maaste der kan være tilstrækkelig Grund dertil. Det faae vi jo at høre, naar den høitærede Indenrigsminister tager Ordet.

Jeg er derimod ikke saa heldig at kunne være enig med det ærede Medlem i § 5. Han mente, at det var meget naturligt med et Statslaan paa 5 Mill. Jeg kan virkelig ikke med min bedste Villie indse, at det er fornødent, og det saa meget mindre, som vi nu have en Kassebeholdning paa 30 Mill., og vi maa jo gaa ud fra, at der ikke skal bruges af disse Penge uden Lovgivningsmagtens egen Indvilgen dert. Det er en Forudsætning, man maa gaa ud fra, og naar det er Tilfældet, forstaaer jeg ikke, hvorfor vi skulle optage Statslaan her til dette Jernbaneanlæg. Jeg kan endvidere saa meget mindre forstaa det, som det egentlig forekommer mig, at det staaer i Kontrast til det ærede Ministeriums tidligere Stilling, navnlig til den høitærede Konseilspræsidents. Den høitærede Konseilspræsident har for en Del Aar siden været Indenrigsminister. Jeg skal altid erkjende, at han som Indenrigsminister har haft store Fortjenester af de jyske Jernbaners Udvikling. Det er ham,